

Palkka äideille

(jatkoa ensimmäiseltä sivulta)

leskien, täytyy yhäkin etsiä köyhään apua tai laittaa lapsensa lastenkotiin. Työväenpuolue on tehnyt monta yritystä saada hallituksen eläkkeen myöskin siviilileskille. Lady Astor on myöskin toiminut saman asian hyväksi. Helmikuulla 1920 jo esitettiin sellainen lakiehdotus, mutta se syrjäytettiin asiattomana, sentähden, että lakiesitykset, joiden tarkoituksena on suurten rahaerien luovuttaminen, tulee esittää hallituksen aloitteesta, eikä olla yksityisen parlamentin jäsenen esittämä, kuten tämä oli. Sen jälkeen ei hallitus ole tehnyt mitään lupausa toimia sanotun lakiesityksen suhteen.

Nämä leskien eläkkeet tavallisesti annetaan köyhyyden perusteella, ja useimmassa tapauksessa ovat liian pienet antamaan lapselle muuta kuin hyvin niukan eläkkeen ilman että äidille itselleen annetaan mitään apua, joten sitä ei voi edes verrata täydellisempään ja perusteelliseen äitiyseläkkeeseen eli vakuutukseen.

Suunnitelma, joka nykyään on vakavan harkinnan alaisena Euroopan maissa, varsinkin Englannissa*) perustuu siihen, että kaikki äidit, jotka synnyttävät ja hoitavat lapsia, tekevät palvelusta valtiolle ja siis tulisi heidän saada eläke valtiolta itselleen koko sen aikaa, kun he ovat estettyinä muusta työstä, ja lapsille eläke erikseen äidin eläkkeestä, niin kauan kuin lapset ovat alaikäisiä.

Perusteellisin tutkimus mitä asiaa on tehty (Porvarien taholta. — Suomentaja.) on tehty yksityisen komitean toimesta Englannissa, jonka puheenjohtaja oli entinen Brittiläisten Naisten Äänioikeusliiton unionisihteeri Kathleen D. Courtney.

Komitean raportin esipuheessa sanotaan:

Ensimmäisenä niiden esteiden seassa, jotka pidättävät naisen tasa-arvoiseksi nousemista, on järjestelmä, joka jättää huomioon ottamatta äidin tekemän palveluksen yhteiskunnalle kodin ylläpitämisessä ja lasten kasvatuksessa. Äiti on yhäkin etuoikeutetun tulevaisuuden palvelija, joka on miehensä mielivallan alainen ja saa toimeentulokseen osan miehensä palkasta. Mutta vaikka, kuten on otaksuttavaa, mies käyttäytyy vaimoan kohtaan kohtalaisen hyvin ja tuo kotiin suurimman osan palkastaan, niin eivät ansiot vastaa perheen vaihtelevia tarpeita, ja ovat sitä paitsi riippuvaiset miehen ansiokyvystä, jota taas voi aina uhata pakollinen työttömyys ja sairaus. Ja parhaimmassakin tapauksessa tämä järjestelmä ei anna vaimolle niin paljon itsenäisyyttä kuin mitä hänellä tulisi olla. Ja pahimmassa tapauksessa tämä järjestelmä johtaa laiminlyöntiin kodin ylläpitoon ja lasten näkönnäytämiseen ja kurjuuteen.

Yksinpä kaikista onnellisimmissakin tapauksissa jättää järjestelmä äidin oman persoonallisuuden ja hänen palveluksensa yhteiskunnalle huomioon ottamatta. Ei voi olla mitään todellista itsenäisyyttä enempi miehellä kuin naisellaakaan ilman taloudellista itsenäisyyttä eli riippumattomuutta. Harvat meistä käsittelevät kuinka jatkuvasti ja kavalasti tämä puolittain tietoinen aina läsnäoleva tunne taloudellisesta riippuvaisuudesta kalvaa naisen persoonallisuutta, ehkäisee hänen kehitystään ja kiihdyttää henkistä kasvua, ja siten kun hän on vielä lapsuus- ja nuoruusikä-

sä, kun hänellä ei ole muuta elämän päämäärää kuin avioliittoon pyrkimys.

Kansallinen äitiysvakuutus lupaa jonkun määrän taloudellista itsenäisyyttä äidille, ja suoranaisella palkkiolla antaa tunnustuksen hänen yhteiskunnalle tekemälleen palvelukselle. Se ottaa huomioon perheen tarpeet huolellisemmalla tarkkuudella kuin mitä miehen palkka-ansiot voivat antaa. Se tunnustaa yhteiskuntajärjestelmän uudelleen soveltamisen tarpeeseen, johon myös sisältyy se vastustamaton vaatimus, että saman arvoisesta työstä tulee saada saman suuruinen palkkio. Täydelleen käytäntöön pantuna se tekee helpoksi vähentää alaikäisten palkkatyöläisten lukua, ja kohottaa kouluikää, koska lasten ansioita ei enää tarvita auttamaan isän ansioita perheen ylläpidossa. Lyhyesti sanottuna se tarkoittaa sitä ihmisyyttä, että kunkin tulee saada tarpeensa mukaan; näin poistamasta lapselta, naisen taloudellista ja yhteiskunnallista vapauttamista, miesten suojelamista halpaa palkkaisen työvoiman kanssa kilpailusta; ja sellaisia yleisiä yhtäläisiä mahdollisuuksia, mitä kansamme ei vielä tähän saakka ole saanut tulla.

Raportti myöskin vastaa väitteisiin, joita on tehty äitiysvakuutusta vastaan. Siihen väitteeseen, että se tulisi alentamaan työmiesten palkat, vastataan, että työmiehillä on helpompaa mahdollisuus voittaa lakkotaiteluisia silloin kun heidän perheensä toimeentulo on taattu äitiysvakuutuksen kautta. Komitea samalla suosittelee kansallisen alimman palkkataso laillistuttamisesta. Ja mitä naisten palkkoihin tulee niin ei niitä voitaisi pitää alhaalla sen syyn nojalla, että heillä ei ole perheitä elättettävänä kuten miehillä, ja äidit suurimaksi osaksi tulisivat vetäntymään pois teollisuuden palveluksesta.

Ja siihen vastaväitteeseen, että äitiysvakuutus tulisi lisäämään väkilukua vähemmän halutun kansaluokan keskuudessa, huomauttaa raportti lapsiluvun lisääntymisen vähentyneen sitä mukaa kun palkat kohoavat, sillä "taloudellisen aseman toivottomuus synnyttää välinpitämättömyyttä ja hoitittomuutta perheellisissä vastuunalaisuudessa". Äitiysvakuutus, niin ennustaa raportti, voisi lisätä lasten lukua keskiluokassa eikä suinkaan siinä "toivottomassa" luokassa, missä se mahdollisesti aikaansaisi halun kasvattaa kunnollisesti kohtuullisen kokaisen perheen.

Esitetty äitiysvakuutus vaatii eläkkeen jokaiselle äidille, katsomatta ollenkaan perheen tuloihin. Äidille tulisi maksaa vissi summa ja sitä pienempi summa ensimmäiselle lapselle ja siitä pienempi summa seuraaville lapsille. Komitean esityksen mukaan pitäisi tämä eläke maksaa lapsille niin kauan kuin he ovat kouluikäisiä ja äideille niin kauan kuin lapset ovat siinä iässä, että ne äidin hoitoa tarvitsevat.

Käytännöllinen suunnitelma on kumminkin kompromissi, joka esittää seuraavat numerot.

Äideille. — Äideille kahdeksaan viikkoon ennen synnytystä ja siihen asti kun hänellä on lapsia alle viiden vuoden ikäisiä — 12 s. 6 d. (\$3.25) viikossa.

Lapsille. — Siihen saakka kun he täyttävät viisi vuotta (ensi avuksi, jota apua sitten tulisi jatkamaan ja ylläpitämään kunnes lapsi on koulunkäyntinsä suorittanut) 5 s. (\$1.25) viikossa ensimmäiselle lapselle alle viiden ikävuoden, 3 s. 6 d. (87c) seuraaville lapsille alle viiden ikävuoden.

Sellaiset numerot tuntuvat kovin alhaisilta verrattuna amerikalaiseen elintasoon. Ne ovat alhaiset. Ei kukaan tilastoilija pitäisi \$1.25 viikossa riittävänä lapsen ylläpidoksi. Kun maitokin maksaa seitsemästätoista sentistä kahteenkymmeneen senttiin quartti.

Yhdysvaltain kyllä kannattaa si-

joittaa tarvittavat biljoonat äitiyden saattamiseksi turvatuille perustalle. Nykyään vähempi kuin yksi prosentti valtakuntamme yleisistä varoista kulutetaan naisten ja lasten hyväksi, opetukseen ja yleiseen terveyden valvomiseen. Yli viisi miljoonaa kulutetaan vuosittain järjestettyyn ihmistappoon, se tahtoo sanoa, askeleita ja menneisiin sotakustannuksiin, laivasto- ja armeijaosastoille. Kerettiläisistä, jotka uskovat, että nämä summat voitaisiin kääntää toisin päin valtakunnan ehdottomaksi hyödyksi, ei ole puutetta.

Yksi merkille pantava seuraus äitiysvakuutuksesta, jonka ylläkerrottu raportti vaan sivumennen mainitsee, tulee olemaan todellinen edistysaskel lasten kunnollisessa hoidossa.

Äidit, joilla nyt olisi aikaa ja jonkun verran rahaa käytettävänä, alkaisivat panemaan tehtävissään työnjakoa käytäntöön, eli spesialiseeramaan. Osuustoiminnalliset yritykset, jotka nykyään rajottuvat keskiluokan äitien keskuuteen, tulisivat käytäntöön. Äidit tulevat järjestymään paikkakuntaryhmiin ja jakavat työtä siten, että kukin äiti tekee sitä työtä mihin hänellä on enimmän oppia ja taipumuksia lasten kasvatuksessa, jolla välin toiset äidit ovat lapsista hetkeksi vapautuneina, vapaat suorittamaan muita tehtäviä, yhtä tärkeitä lasten hoidossa ja kasvatuk-

seassa. Voimme hyvällä syyllä odottaa osuustoiminnallisia pikkulaisten kouluja eli tarhoja, joten ei kenenkään lapsen enää tarvitse jäädä aikaisempaa ja sitä tärkeintä opetusta ja ohjausta vaille.

Eleanor Taylor.

VANHANMAAN EMÄNTIEN LEMPIKALU

SE OLI RUKKI

Nyt jos kuka täällä sellaisesta tykkää ja haluaa sitä, niin ilmottakaa vaan minulle. Koska olen avannut rukkifaktorin ja tarvitsen emäntien kannatusta, kirjoittakaa jo tänään, sillä joka ensin tilaa, saa aina vanhemmista puista ja ensin; nyt on viimeiset Suomen mallit ja uusia lisää, että entiset joutuu rojukoppaan. Ajatelkaa: emme ole vielä taivaallisessa yhteiskunnassa, joten ehkä kuuluu joku sukkapari vielä, ja ne maksavat rahaa ja ovat muuta eikä villaa.

G. RUOKOLA,
Mist, Ore.

Rahanlähettäjäille!

Kansalaisillemme maksamme dollareista
KORKEIMMAN HINNAN.

Yllämainittua tapaa seuraten me maksamme dollarista

SMK. 35.00

Lähetyskustannukset 25 senttiä postitse, \$3.50 sähköitse.

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l.

Ainoa asiamiehemme Suomessa, vastaa kauttamme lähetyksiä rahoista.

HELANDER & NEKTON

PRIVATE BANKERS,

Woolworth Bldg., Room 1104. 233 Broadway, New York City.

MIELENKIINTOINEN ROMAANI

Vähän on nykyään suomenkielisiä kirjamarkkinoilla kunnollisia romaaneja. Ne mitä on ovat miltei poikkeuksetta tusinäkynäihäin käsitöitä. Meillä on kuitenkin myytävänä yhden maailman kuuluisimman kirjailijan, Emile Zolan teos:

KIVIHILENKAIVAJAT

joka tulisi jokaisen työläisnaisen lukea.

Toverittaren lukijat: Tilatkaa tämä arvokas teos itsellenne.

Kirjassa on 406 sivua, hinta on kuitenkin vain 50 senttiä. Kolme ja sitä useampi kappale tilattuna, annamme sen 40 sentillä.

TILAUSLISTA:

TOVERITAR, Box 99, Astoria, Ore. —

Lähetäkää teos: Kivihilenkaivajat kpl.
Nimi
Asote

*) Jotkut lukijamme voivat ihmetellä miksi ei tässä ole mainittuna Venäjä. Puhuttaessa kapitalismissa yhteiskunnassa vallitsevista oloista, ei Venäjän oloja voi mainita muutoin kuin vertailun vuoksi, ja kun Toverittarissa on jo selostettu äitien asemaa Venäjällä ja tullaan vastaisuudessaakin selostamaan. — Suomentaja.